

Vår saksbehandler
Bengt Berger/33 34 40 49 bengtb@vfk.no

Vår dato
29.09.2008

Vår referanse
2008/02680-3

Deres dato
16.06.2008

Deres referanse
200702010-/KBD

Helse- og omsorgsdepartement
Postboks 8011 Dep
0030 Oslo

Høringsuttalelse - forslag til endringer i folketrygdloven mv.

Vi viser til høringsbrev av 16.juni 2008 om Forslag til endringer i folketrygdloven mv. - etablering av en ordning for refusjon av pasienters utgifter til helsehjelp (ikke-sykehusbehandling) i andre EØS-land.

EF-domstolen har slått fast prinsippet i EF-traktaten om fri bevegelighet for tjenester gjelder for helsetjenester, og at det innebærer rettigheter ikke bare for tjenesteytere, men også for tjenestemottakere, her pasienter. Vilåårene for å få dekket helsetjenester i andre land i EØS, skal være like gunstige som om tjenestene skulle vært gitt i Norge.

De vilåårene som må være oppfylt for å få dekket utgifter til helsehjelp i hjemlandet, må i utgangspunktet også være oppfylt for at pasienten EØS-rettslig sett skal ha krav på å få dekket utgifter til helsehjelp i andre EØS-land. Videre har ikke pasienten i medhold av EØS-avtalen krav på å få dekket mer enn han ville fått dekket om helsehjelpen var mottatt i hjemlandet.

Departementet foreslår at refusjonsordningen for ikke-sykehusbehandling skal omfatte følgende helsetjenester:

Legehjelp, Prøver og undersøkelser ved medisinske laboratorier og radiologiske undersøkelser og behandling, Tannleggehjelp, Psykologhjelp, Fysioterapi, Kiropraktorhjelp, Behandling hos logoped/audiopedagog, Ortoptisthjelp, Jordmorhjelp, Viktige legemidler og spesielt medisinsk utstyr og forbruksmateriell, Reiseutgifter i forbindelse med ovenstående hjelp.

Tannhelsetjenesten i Vestfold FKF har utarbeidet høringsvaret fra Vestfold fylkeskommune, som følger:

1. Tannhelsetjenesten i Vestfold FKF foreslår at begrepet "ikke-sykehusbehandling" skiftes ut med "helsehjelp utenfor sykehus".
2. Stønad fra folketrygden er som hovedregel universelle rettigheter som er knyttet til bestemte sykdommer eller anomalier. Tannhelsetjenesten i Vestfold FKF er enig i at slike **universelle** rettigheter for alle typer helsehjelp som er inkludert i definisjonen av ikke-sykehusbehandling også skal være gjeldende om behandlingen mottas i et annet EØS-land.
Etter vår oppfatning kan det stilles spørsmål ved om det i det hele tatt er universelle rettigheter på tannhelsefeltet. All tannbehandling som det gis stønad til er unntaksbestemmelser. Hovedregelen er at pasienter over 20 år selv betaler for den behandlingen de trenger.
Helse- og omsorgsdepartementet har imidlertid bestemt at det kan gjøres unntak ved visse tannproblemer, og det er utarbeidet *Forskrift om stønad til dekning av utgifter til undersøkelse og behandling hos tannlege for sykdom (F13.12.2007 nr 1412)*. I forskriftens § 1 fastsettes visse kvalifikasjonskrav som "innslagspunkter" (pkt 1 - 14) for når det ytes refusjon for tannbehandling. Innenfor de kvalifikasjonskravene som er listet opp, vil man

kanskje kunne hevde at stønadsordningen fra NAV for tannbehandling er av universell karakter.

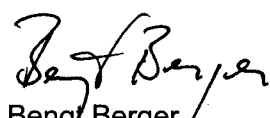
3. Finansieringsordningen hos voksne pasienter for refusjonsberettiget tannbehandling utført i andre EØS-land bør legges til statlig nivå. Refusjonen for utgifter i utlandet må ha som forutsetning at de samme kvalifikasjonskrav som gjelder i Norge mht innslagspunkter etter § 5 – 6 i Lov om folketrygd, pkt 1-14, blir lagt til grunn. Finansieringsordningen bør sortere under NAV Helsetjenesteforvaltning.
4. Behandling utført for prioritert klientell etter Lov om tannhelsetjeneste, § 1-3 a)-d) har med få unntak ingen stønad fra folketrygden og er **ikke en universell rettighet**. Rettighetene for de prioriterte gruppene er knyttet til behandling i Den offentlige tannhelsetjenesten i det fylket vedkommende bor eller oppholder seg. Samme rett gjelder ikke dersom pasienten på eget initiativ søker privat tannlege. Dekning av utgifter ved helsehjelp i andre EØS-land bør av den grunn trolig ikke betraktes å komme til anvendelse. *Rettigheter for prioriterte pasienter etter Lov om tannhelsetjenesten bør derfor unntas fra refusjonsordningen for refusjon av pasienters utgifter til helsehjelp i andre EØS-land.*
5. Det er forvirrende når det står i kapittel 10.4.2.: "I og med at fylkeskommunene kun dekker behandling av prioriterte persongrupper, og denne behandlingen for de fleste gruppene er gratis, vil refusjonsberettiget tannbehandling i utlandet i all hovedsak være behandling som vil bli dekket av staten (folketrygden)." Det virker av denne uttalelsen som vår konklusjon i pkt 4 er lagt til grunn for saksfremstillingen, uten at dette er uttrykt eksplisitt.

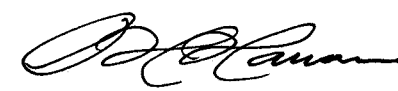
Helsehjelp for prioriterte pasienter etter Lov om tannhelsetjeneste utføres i Den offentlige tannhelsetjenesten, eller av privat tannlege som Den offentlige tannhelsetjenesten har avtale med. Slike avtaler med private tannleger er lite benyttet, men vil kunne spille en større rolle i framtidens tannhelsetjeneste, for å løse prioriterte oppgaver og samtidig gi mulighet for en større grad av fritt tannlegevalg. Det er derfor av stor betydning å få klargjort om behandling av prioriterte pasienter skal høre inn under ordningen for refusjon av helsehjelp i andre EØS-land.

Tannhelsetjenesten har en plikt til å vurdere hva som er nødvendig tannhelsehjelp til enhver tid. Krav om offentlig tilknytning som grunnlag for utløsning av offentlig finansiering samsvarer med en målsetning om å utnytte samlet kapasitet og offentlige midler på en best mulig måte. En utvanning av krav om avtale for å kunne oppnå offentlig (del)finansiering vil gjøre det vanskeligere å håndheve plikten til å vurdere innholdet i begrep som nødvendig tannhelsehjelp, noe som igjen vil kunne medføre større problemer med å dimensjonere tjenestene riktig i forhold til prioritering av oppgaver. Vi mener at dette er forhold som bør vurderes når man beskriver innholdet i begrepet *offentlig tilknytning*.

6. Så vidt kjent her omfattes ikke helsehjelp av tjenstedirektivet som ble vedtatt 12. desember 2006. Dette åpner for å fastsette virkningstidspunktet til å være sammenfallende med vedtaksdato for nye lover og forskrifter.

Med hilsen

Bengt Berger
fylkestannlege

Oddbjørn Hedemark Hansen
Rådgiver